

№ 2. 1925 ФЕВР.

НОВИ КРЕЗ

Olada Obereigner

Svet, najmlajši te pozdravljajo.

Zdrav bodi, ti pisani svet! Ti si vse večji kot menijo mnogi. Ti si obdan od spominov ki jih čuva vsakdo; ti si povisan ob sanjah bodočnosti, ker nikdo ne more ločiti sedanjosti od svojih sanj.

Zdrav bodi, ti pisani svet! Vrak dan ti snujejo milijoni duš drugačno lice in uikali ni prenehal plus mladosti, kateri si gaupal svojo bodočnost.

Stopinje smrti zakrije vsako pomlad sveže cvetje, in ni tako upognjene duše, ki bi neupala več na veselje in odrešenje v svojem cilju.

Zdrav bodi, svet! Najmlajši te pozdravljajo prepevajč.

Kronzarskič Božo

Odkod?

Odkod ta luč, ta svetli žarek dneva
v neskončno temo, neprodirno noč
je našel pot -
Odkod?

Odkod prežerni, rvonki smeh razkošnih strc,
nastajajočih se v objemu sreče
prežerne božice neskončnih hrepenenj
navgor - v ekstrem človeka - v porabljenje!
Odkod to solnce; žarki blagodejni
bude v življenje novo, prerojeno
narava sanje črne sanjajočo
o smrti, o pustošenju in pogubljenju...

Če o polnoči bi svelo solnce
naenkrat v črno temo prisijalo,
ne bi li svet sklepal rok krmolitvi,
ne bi li klonil glave šepetaje tiho,
bogatboječe, trepetaje veliko besedo:
"Čudež!"
ne bi li v dnu srca mu vtajalo vprašanje
ne bi li človek sleherni se vprašal:
"Odkod?"

Odkod ta plamen, ki v dnu duše tli,
ti svetli, sončni žarki - Mirjam, ti?

Knez Tone:

Jutranji plameni.

Polno mehkega hrepenenja in radostnega sme-
ha je bilo srebrno jutro. V njem se združila zgodnja
zarja in planila v daljne poljane, obkrožene od carstev
iz sanj. Srebrna luna je izšla vanj svoj poslednji
dih, onemogel in skrivnostno plah... Tako so samceva-
le jutranje pokrajine, gibajoče se v progornih modrinah;
vijugaste poti so romale iz polj, in se zopustile v porje,
ki je bil poln globokega sumenja in tihih psovovotov
nočnih bitij, ki so izpuhtevale svoj zadnji odmev.

Veselo in vriskajoče je bilo njepovo srce.

Čudna radost je carovala v njepovi duši, mehka
sanjavost mu je bila v očeh. Bila je ta radost v lepem
jutru rojena, zato ni bila globoka in trdna.

Zavniskal je pastirček Štefek, da je planilo
globoko v speve modrin. Pred njim se je belila čre-
da belih ovac. Vsako je poznal in vsako je ljubil.

Prispel je Štefek na holm in se je ogri povari,
ki je vsa radostna vriukala iz ga dreves, od gladne zarje
obzarjenih. Ko je gledal tebele niše in množično sanja-
joče holme, ga je objelo mehko sočutje in se mu priklilo
v neko čudno porje, ki je imelo svoj izvor, začetan že
od bove kedaj.

Gledal je var, nezasmiljeno in prežno. Vsi so
bili enaki, vsi so gasmehovali Štefka, vsi so pa te-
pli, kakor da bi jim bil za veselje v življenju.

Ovce so se razpubile po zelenem holmu;
Štefek je sedel na rasti travi in njepove sanje so bile
rotne. Bove kam so drvele njepove misli, ali potovo
je, da so grastle silno visoko, in se razpele v daljine
poljan.

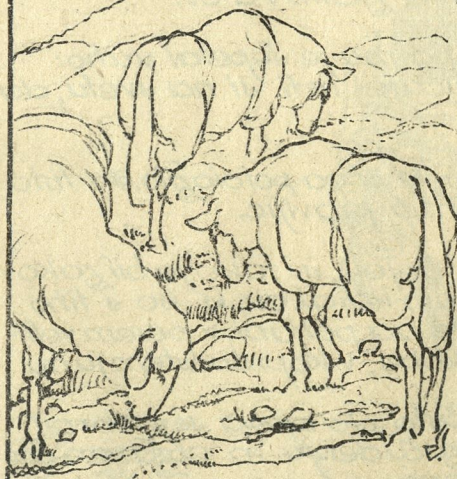
Sonce je nastopalo svoje večno romanje.
Srebrna rosa na travi se je skrivala pred njepovimi
nitmi, ki so vse skritne pile svetle bisere.

Radost, kraljujoča v njepovem srцу, je prehajala
s komaj slišnim, vidnjevim spevom v porje, prepojeno
z gasmehom, izlitim nanj.

Zavniskal je Štefek, da bi porabil na porje, a
vrisk je bil slaboten, čudno tenek in ni dosegel
niti prvih hiš kakor bi se ne upal do njih. Drugi vrisk
mu je zamrl v porju in tretji se mu ni več porodil v duši.

Zarebilo je Štefka, ker hladno
je bilo jutro. Odbral je suhib
vej, da bi gakutil.

K tovarišem je šel po
opizja.

Šmejali so se mu in
nekdo pa je celo sunil da se
je nagnil globoko na eno
stran. Teko je postalo Štefku
pri srcu in gledal je na to-
variše s popledom, ki je ro-
deval mehko ljubezen čudno
hrepenenje šubavi in mrko,
se neporojeno razičevanje
do teh ljudi. Tazije so videli
ta popled in čutili so se pre-

šnike pred njim; da bi oprtali svoj preh so pa suvali
in se mu ročali.

Globoko sklonjen je odšel Štefek. Premišljeval
je, zakaj pa ne sprejmejo kot tovariša in zakaj tisti
razičevalni smeh. Premišljeval je in ni se spomnil.
Taj je sirota, odkar pc mzi, ker tako je gaukagalo

življenje, ki mu ni darovalo pravega smeha, ne raz-
kosnega domovanja, niti zvezdasti poskopljenega
nebu: daleč mu je samo sanje, a tiste srebrne in
zlate, lepe kakor kraljičine pravljice, smehljajoče kakor
devojke s plahimi, nezakrimljenimi očmi, s slutimi lasmi obrar-
jene lahne kakor biserni plasovi vijolič, hiteče v
odsve velikih junzerj, potopljene v skrivnostnih kapljah
mesečine.

Štefek se je vrnil Kovcam, ki so bile raztresene
po holmu kakor srebrnozreženi kosmiči. Zdaj pa
zdaj se je katera skrila in videlo se je, kakor bi
sonce popilo sneg.

Zrl je na daljne varice in na romajoče ceste,
ki so venale v pogode, napolnjene s plahimi odsevi
sotčnih trakov.

Čin potapljajoč v jutranjo pesem dev, ki je hitela
sambovne od kje, je polaporna pozabil na žalost...
Odmevala je pesem izra trajnih parkov, nežno in meh-
ko, da je obstalo sonce na svojem romarju, da soroge
odprte strmeče oči in so pogodovi sklonili svoje mopolčne
peroti.

Obzremel je v pesmi Štefek in začudenje je strme-
lo v daljave.

V njegovu dušo pa so prišle edine zveste prijatelj-
ce - sanje in mu prinesle polno zlatih valov.

Nek nepoznan glas pa mu je šepetal v uho:
samo zato je svet, da te zaničuje in ti si na svetu, da
si odnjepa zaničevan.

Zaželel je Štefek bitja, ki bi ga pololačilo. Čin tisto
bitje naj bi bila kraljičina čarnih pravljic.

Tako zamisljen je bil Štefek, in tako je bil gako-
pariz v sanje, da ni čutil nežnih korakov, ki so s tiho
plahostjo gdirnili v speče rože na paljani, v pesem veli-
kih pogod in v odtrave mehkebe, v koprenastem jutru
sanjajoče.

Šele, ko so priplavali čisto do njega se je obrnil:
obstal je gako pariz v velikem začudenju in obrarjen od
sonca v nepoznanem strmenju.

Pred njim je stala devojka: prišla je nezadoma,
kakor pridejo v mesečni noči bele koprne na nebo,
da mu povečajo sijaj in ga ovijejo v pajčolan.

Zlatenje njenih las je presevalo moč mesečine,
modrina njenih oči se je grcalila bolj kot nebo, njene

ustne so sanjale lepše kot rože, raztočev vrtovih rakletih gradov.

Štefek je še slišal o novodolški grajski gospodični, da je lepa, da ne hodi k maši in da s svojimi smehtom nadkriljuje svojo lepoto.

Tudi ona pa je gledala z velikim iznenadenjem. Štefek je bil lep, ves nežen v ženskih potezih, zato je obstimela grajska gospodična.

Vprašala pa je, če bi ji hotel nabrati rož. Štefek je bil zmeden in se ni paril; samo njepove črne so so strizele in niso vedele kam.

Ko pa je poklicala drugič, je šefnabit rož. Oabral ji je razstevših, kar jih je sanjalo v travnikih, kar jih je imela ana čudežna pokrajina osvettjena od njepoga smeha.

Ko ji je podaril šopek, valujoč v čudnih barvah, posipanz s belizo kresnic, pa je vprašala ga ime.

"Štefek"

Bil je zvonek glas, ki je izrekel te besede.

Gospodična se mu je zahvalila in mu dala roko v slovo. Zastila mu je v sporniz smeh okoli ust, ovrčan z radostjo in je šla preko travnikov. Ofjemu pa je sepel velik nemir v dušo.

(Nadaljevanje)

Aforizmi:

Oni je velik, katerepa bistvo je njepova lastnina in ki ne sponzinja na druge. (R. W. Emerson)

Misel je druga stopnja do umetnosti, da s pravno prva do pameti. (A. Mayer)

Godba se ne sme imenovati drugače, kakor sestra slikarstva. (Leonardo de Vinci)

M. Velenč:

Na obisku.

Vse je bilo nizegleno
in vse kakor ledeno.

Za trenutek
sem se prikral do oči:
Ne boš mogočel do njega - ?

Vem! To je menda sedih
večne pomladi -
kakor vonj marmeljad
med nasadi...

Še se bolj goste
padate meple so zaokrop...

Včasih.

Pramenčki iz noči
se vzpenjajo v modrino
v njih blodna duša:

Kdo pa me skuša
ko tako sem sam,
dasi je vse okrop mrene?...
Toda če res tzbene
zvezde game ni --

Počasi noč molčeca
veča še bolest...

Knez Tone:

Beli oblaki čez nebo.

Čez nebo oblaki mlečni so orali,
kakor rože mehke san....
Štej, zdaj otjem z njimi čez tavan
v daljave sanj, v jek poljan.

Oblaki mlečni po sinjini so orali
in ves nemiren zadrtel je njihov spev...
v oja je zlata, v njen odpev
kot srebrnobela roža so orali.

F. Kovič:

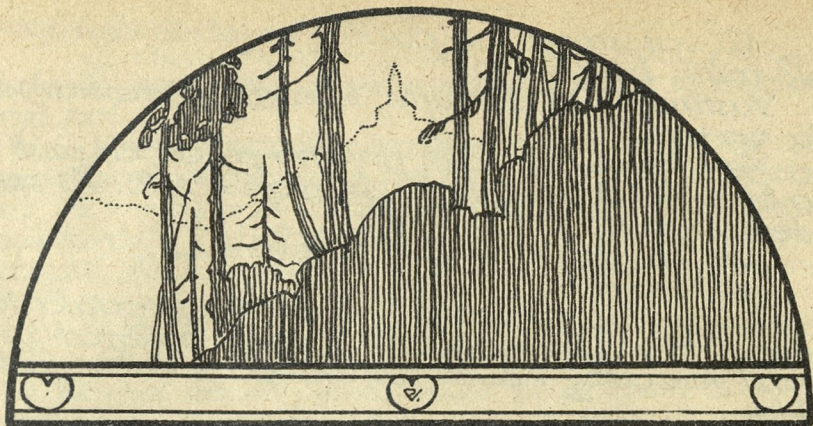
On...

Črni lasje dičijo njegovo hudičevo glavo...

O, ko bi videli njegov smeh in spoznali njegovo
dušo, kol sem jo spoznal jaz, bi pa kamenzali...
Dvakrat sva se srečala, - obakrat pri... - Tudi ženske
so na svetu.

O, da ni eden izmed naju umrl pred rojstvom -
če bilo bi tega gorja, ne bilo bi teh nesoplasij, oba bi
bila srečna, jaz fukaj, on tam - ali pa narobe

....., kol sem jo spoznal jaz, bi pa
kamenzali!..

Lj.

Prva kaplja.

Poznamt Krik je planil v daljine.... Opatomni trup se je vzdramil iz svoje otopelosti, silnejši so postali njegovi srečni utripi. Vozračju pa je trepetalo nekaj nerazrešnega, kakor zadnji smehljej na licu pokojnika.

Tisto jutro sem ves radivljen zrl skori okno. Niti v sanjah nisem pričakoval kaj takega, tako nenadoma je dahnilo v naravo življenja. Doben oblacik ni motil silne harmonije miru, te rveste spremljevalke pozne jeseni. Le tam za množimi vrhovi, kjer sta se poražila nebo strniku v pošub, sem zazabil zadnje ostanke neljubih gostov, ki so ostrančeno žili name.

In tisto jutro me je zvalilo v okrilje narave. Sprva sem se namenil v loč, pa sem kmalu usmeril korak proti Rožniku. Videl sem pa v razkošnih barvah jesenske luči, osleda vijoličasta svetloba je bila razlita po vsakem predmetu in pa odela z vsem mehkim čarom bajnih pravljic. Tedaj sem razumel, kaj so napravile idealne ljubljanske duše prav Rožnik za romarsko pot po "dva in dva".

Drevesa, ki sanjajo po obronkih hriba, čujejo nebroj sladkih besedi, čistega evanželija ljubezni, namenjenega dostopnim usesom. A drevo ostane nemo, le kadar pride na večer veter na razgovor, mu zaupa orumenelo listje vse te skrivnosti, da jih ponese daleč tja čez trate in gorice, kjer tonijo kot neslišna beseda v svet. In v taki družbi sem srečal na klopi mlado gosposodično - zamušeno vase. Bila je prijateljica mojega prijatelja, ali bolje rečeno, moj prijatelj je bil njen ideal. Tako sem se seznanil pred kakimi dvema leti z njo. Zadrepa, ki sem jo opazil ob svojem naplem prihodu je hitro izginila in vzkliznila je živahno:

"Porednej! Pridete tako nenadoma, da se vas človek mora ustrašiti."

"No, saj, se nič ne čudim, posebno če ima človek misli bove kje."

Pustimo to. Toda čujte, ta slučaj; pravkar sem mislila na vas."

Res lep slučaj. Jako prijetna zavest, če misli nežno biše na drugo, ki je vse preje kot to. Pa sem sam temu vtrok?"

"Ne ne, nekdo drugi..... ne vem...."

"Kdo in ta je?"

"Dokaj časa je preteklo, predno mi je izdala to skrivnost. Tega pa sedaj nisem smel pokazati in razlepnil sem obraz v pube najvedjega začudenja, ko je rekla:

"Vaš prijatelj."

"Kaj? Če je li kaj preprečil?"

"O, le delajte se tako nevednega. Saj ste vsi enaki."

"Čisto res! Vsi po božji podobi."

"Vi se lahko norčujete, toda, če bi bili na mojem mestu bi govorili drugače. Sicer pa sami veste, kako je bilo med nama"

Pri teh besedah se je zarila v daljavo in govorila tiho in počasaj, bolj sebi kakor meni.

Gotovo ste že sami spoznali, da človeka dotična stvar, ki se mu ne ponuja bolj znika, kakor stvar, ki mu je sseherni dar na razpolago. In tako me je njepova tiha in mirna narava v prvem trenutku osvojila. Tudi pri njem sem opazila, da mu nisem brezpomembna. Toda, kaj treba mladji ljubegni besed, ko že oči preveč povedo. Ves čas sem skrbno pojila to tiho upanje, ali prišlo je česar sem se vedno bala. Neusmiljena toka je udarila v te sanje in jih kakor sončne pramene razpišila v nič. Kajti od zadnjih počitnic se je popolnoma spremenil. Potem je prišla šola, z njo seveda ples, ki je pritisnil k vsej tej stvari svoj trdnji in zadnji pečat... Čujte in sedaj bi bila rada na jasnem. Ko sem to premišljevala, sem se nehote spomnila na vas. Kot prijateljju vam gotovo zaupa vse svoje skrivnosti, saj jaztje v tem oziru niste nič boljši od nas. Storitje mi vsaj to ustupo."

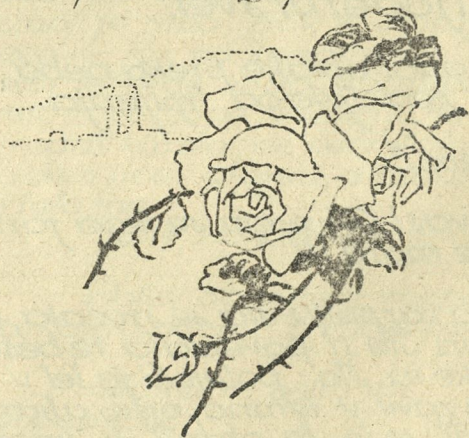
Težak slučaj - težak odgovor! V dobrih starih časih so tekli: Pomagaj svojemu sotprižu kakor moreš in kjerkoli moreš! In dobro je vedeti, ako molji svojo konservativno nogo daleč v stran. Zato sem moral svoje skromno filozofično znanje razlepiniti na čudovite razsežnosti. Oboj Bog, kaj mi je taktat vse na pomoč prišlo. Ciljadost, duša, individualnost, psihologija, vse to je poteopnilo iz zapate mene i njepa. Saj mlade gospodične tako ljubijo filozofijo, težko filozofijo življenja, okovanepa s trnjem. Tako sem razkladal na dolgo in široko, medtem ko je sonce privestalo svoji najvišji točki naproti. Končna njena sodba je bila, da ve

sedaj prav toliko, kot prej.

Iz daljave se je začulo monotonno zvonjenje. Posloviła se je, jaz pa sem našel izgovor in nadaljeval svojo pot.

V tem trenutku se mi je zasmilila. Tudi njej ni vsoda zatrosila cvelja na pot po kateri je stopala ona, še vsa mlada in neizkušena, polna upanja in negotovosti. Spodaj je okusila prvo grenko kapljico ljubezni. Toda nebo ji je dobrotno roko zakrilo naslednje ki se vrste druga za drugo kakor biseri stkani iz solz. Še za trenutek me je prevzela slabost. Dobra volja, stara moja manka me je zopet tako imenovala svojega. Ko sem dospel na vrh, sem račutil po dolgem času pravo, neomejeno svobodo, svobodo, ki ti jo nudi edina narava in v njo je prišla prešernost življenja, ki je kipe-lo iz mene sem moral dati duška in ga razsejati.

Oj ti devojka moja, da bi stala zdajše ob moji strazi, bi videla Ljubljano, to veliko mojo rojstno vas. Prijel bi te za roko in ti vzkliknil: Poplej krasoto! Poplej jih, fa polja. Tu spodaj catujejo sanje, ki čakajo spomladi uresničenja. Poplej še dalje, ti morda ne slutiš, toda od tam je prišla prva kapljica namenjena tebi. Tam v daljavi je rojstvo novega življenja, kjer bleste v poldanskem soncu kakor jasez odgovor - križi franciskanske cerkve.

T. k. vič:

Pridi!

Pridi l
fantček
dam ti polček -
sladkega u vinca
No - da pa ne bote opajal
sam strup
dobiš se od mene -
ne kaj?
En poljub...

Jovo: Pe pa noč.

Noč je danes krásna
ko beli dan,
luna je srebrnozásna,
a jaz gaspan...

En v sanjah te noč
ne morem spati,
so krive tje oči,
kasje tje zlati.

Sl.:

Moderni svet.

Veter je gnal oblake preko neba, težke in žalostne, polne gemeljskega trpljenja.

"Jutri grem."

"Kam?"

"Proč od vas! Otresem se tega jarma. Saj vidis, da tako ne more iti."

Zvečer na razpotju sta se srečala, postala ob cestni svetilki in sta si povedala te besede. Podala sta si roke in sta potujoči je šel v svetlo in lepo cesto, a drugi je zavil v temno, orko ulico brez luči. Tisti v temni ulici se je še obrnil in smeje zakričal:

"Dobro rabavo na tistem vašem polovanju!"

"Čudno! Ta dva popotnika čisto tuja drug drugemu, ki se nista videla nikdar prej, ko sta se srečala zvečer na temnem razpotju brez žive duše, eden vesel in zadovoljen, a drugi obupan in potruden do smrti, sta se ustavila in govorila.

.....
Drupe jutro, 21. marca so pa našli v postelji mrtvega. V desnici je krčevito stiskal čopiče, omnočene v krvi, v levici pa je držal krvavo dleto.

Prišla je komisija.

Vse v sobi je ležalo v velikem neredu. Razmetani okvirji, zvilo platno, čopiči, v kotu je stal na stojalu doprsen kip deklice iz po stenah so visele slike.

Na miri med knjigami so našli njegov dnevnik. Hitro so poiskali pokojničkovo imze. dvihče parni poznal...
Štali so dnevnik:

10. februarja:..... Ta dan sem se prvič blazno razjubil v reko deklico, ki je stala na mostu.....

28. februarja:..... Danes sva skoro celo noč prebudela skupaj pod milim nebom.

19. marca: Ona me je zapustila. Zvedela je, kaj sem.....

20. marca:..... Od včeraj zvečer nisem jedel ničesar. Ljudje pravijo, da nimajo denarja za moja dela. Jaz pa hodim po cestah, kakor senca strahu...

Čko jim razložim svoj položaj, predo mimo s privzdignjeno plavo in spomnilovalnim smehom na ustnih. — Franke rastejo na ulicah kar čez noč...

Zunaj je zima. Zrak je že mizel, na fleh je snež — jaz pa sem strogan, skoraj bos. V sobi je mraz, voda mizruje in na oknu cveto rože tepe, vsako jutro nove — a jaz nimam kuriva, ne peč. Zato sem storil sklep ljudem sicer prozen, a treni je staidak, me ni tolažba.

Jutri, 21. marca se prične pomlad.

Čolei bodo že iz mene cvetele cvetlice na mojem prstu, iz moje prsti.

Dajte mi belih rož!

21. marca: Pišem ob 7^h 6^h.

Čaj mi domovina oprasti!

Drugi dan je stalo v časopisih v velikimi črnimi črkami, napisano na prvi strani: Samoumor največjega slovenskega umetnika, kiparja in slikarja.....

Slava mu!

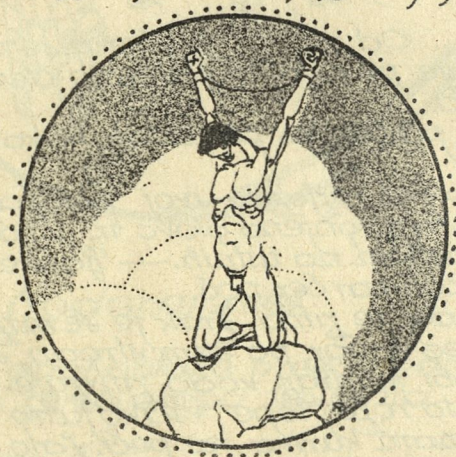
osledovicami je pisalo: -Včeraj zjutraj ob 6 uri je izvršil samoumor največji slovenski umetnik.....
..... Vrtok nesrečna ljubezen. -

Potem pa so mu podli po časopisih stavili njegova velebrastna dela za sloverce, tepli se za njegove umolvore, pa pomilovali itd.

Škafli so v starih listinah, kje so njegovi stari ali sorodniki, da bi ga pokopali pa jih ni bilo. Stari so umrli, sorodniki pa so bili vtujni. Tako so ga morali pokopati na občinske stroške....

Čez dva dni se je vila oprizna kača pomestu, ob ipranju, godb, vsa črta in žalostna. Voz struplori so peljali stitje vtanci in na grebu se mu gapeli pesem, tihc žak stinko.

Storda je našel med njimi, ki so ga spremstali sebi sorodno dušo, dušo ki ga je umela in čutila. Storda jo je našel gđaj, na svoji gđajji poti.

Alada Obereigner:

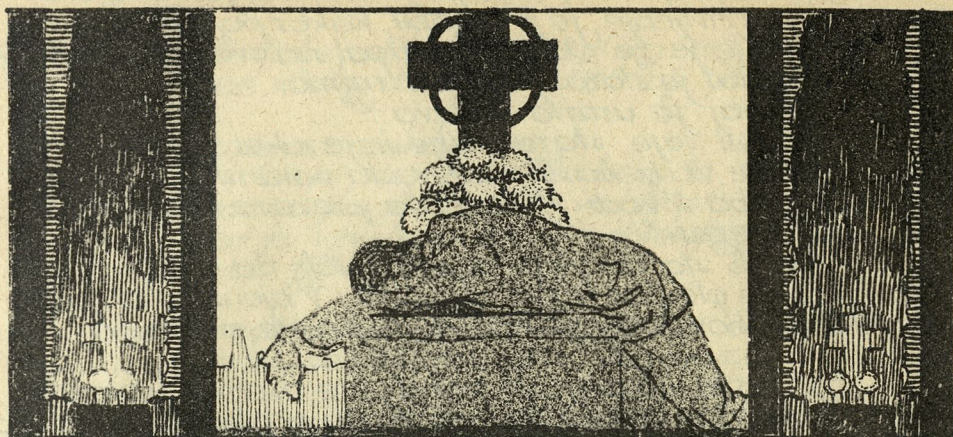
L'paznem popoldnevu-rožni parj.

Le sladke rože, kako so čisti vaši cveti; jaz ljubim vas. E se leto trasi ženlja vas med nas. Ljubežen, ki vzkipea v njej je vezgeli in stisoceritni cvetovi krije oprizno strast. Rože, ve ste njene strastne želje. Pijane sorzca in hotenja uminate.-dvaibolj vas ljubim, ko uminate.- ko cvetov vaših listi na robovih oprani so, kot da je sel prek njih oprizni dih; in ko iz vaših čas se dviga opozri, gtenko sladki vonj. dvaibolj vas ljubim ko uminate. Očapoluveli cveti mehki so kot svila in kot omamljeni od lastnega se čara povešajo navdol.

Of rože, ve pisane, duhteče rože, kako so gtenko-sladke vaše misli.

Antonizni:

črvekri nič, delo je vse (Fraubert)
Ljubežen je močna kakor smrt. (Sürgenjev)

Knez Tone:

Krizanteme.

Na grobove je lepša tiha tožba, prihajajoča iz
spečih poljan. Potapljala se je v rosi mesečine in v
temnih dihih grobov. Očen očen spjev je lepel na
svečee, ki so gorele s plahim planzenom, kakor bi se
bale, da ne bi parvelile v temno človeških duš in preptra-
re od tam težko porje.

Škraj zadnja vrata pokopališča je vstopil nezna-
mec. Globoko sklonjen je hodil okoli; včasih se je ustavil
pred kakim grobom in njegov pogled je plaho iskal
zapisa na sponzeriku.

Preko njegovega obrata je lepša bolest in ga
obdala s tihim sojenz viharnepea življenja. Vstopil je v
senco cipres, ki so šumljale polboječ spjev temnih misti,
ki so človeka priklenile v himno grobov, valujočo preko
ravanj, v tihotne paje cvetoče pomladi, da bi našta v njih
odkjek svojih bolestrnih glasov.

Neznavec je sledal grobove in na vsakem se
mu je ustavil pogled. Veliko jih je obhcdil. Tam v sredi je
bil grob, okinčariz z uvelimi krizantemanzi, osvetljen s
svečanzi, zajet v veje cipres. Pogledal je na zapisa, ki je od-
seval iz temnepea sponzerika.

Tisti hip je planila preko njegovih usten čudna
beseda. Popve kje je bila porojena in kje je zavtriskal njen
odmev.

"Ššileva!"

"Ta beseda je zdrsnila preko njegovih usten, kakor
klic popotnika, ki se je izgubil v gođu, temnem in
strahotnem.

"Ššileva!"

"To ime je vrebvalo zanj polno jasnih, mehkih
stik bogate mladosti.

Še dolgo je bilo, ko jo je ljubil, v sanjah obojeval.
ko je odšel v življenje, jo je porabil, kakor porabi človek
na rožo, ki jo je še davno odtrgal na cvetočem travniku.

Vprašal je starca, ki je šel nazaj.

"Kakaj je umrla Oslileva?"

"Skoraj se je starec nize iz je rekel:

"Niste vi iz naših krajev, da vam ni znana ta
tužna zgodba. Vvodi je končala prevaro njeze tople,
mehke ljubezni."

Šel je starec dalje, ni videl solz na obličju moža.
Strahoma je gledal tujec na grob: V njem so otrpili
vsi jaki grobovi, vse jasne stike so drvele od rjopa.

.....
Zverde so bile na nebu, vse mehke v svojem
sijaju, mesec je romal čez nebo, on pa je ležal na obra-
zu, čisto sam v posteljni noči, sam v svoji bolesti,
zakopan v obupu.

"Oslileva!"

"Što je to ime preko mladosti in preko zverd,
v rebeske ranje in se ni vrnilo nikdar več.

Čamno križanterne so čule ta klic; a so pretarzo
umrle, da bi pa človeku razodele.

F. Kovič:

Videl sem te..

Videl sem te. —

V vrtu belih rož si stala....

Toda —

kakaj si jokala, —
kakaj na nedolžnost
si solze točila,
da je vsaka roža
pordečila?.....

In potem, —

ko si videla,
da so vse rože rdeče,
ko si videla,
da vsaka pred tabo trepeče
si se za smejala
in zakricala:
"Saj je vseeno!....."

Jaz pa za prizom sem stal
in se od stda
razjokal.

c. S. Velenz:

Ob vodi.

Očarujoče, očarujoče, razliva se spev
temne vode, medle luči ob nji stizijo.

Brezmejna muka.

Kaj rade bi, nerazumljive besede, lučce plašne?
Za mano je vse blesteče, vabeče
in kar je v višerbo, kjer je ihtenje zamran...
Pri vas je božanstveno.

depredredna vrsta belih gradov se boči
v temizji, bele vile ob njih s harfami.

○ Kako rad se potopil bi v blede dvore
mzle in resne pošasti posetil
da bi se vrnil drug, vsaj drugadez...

F. Kovič:

Prižgite luč...

V svojih dušah luč prižgite,
vso notranjost si preiščite,
da dušo vsak spozna docela,
da duša vsaka bo imela
svoj smoter, svoj pomer.

Velenz dl.:

Kako so bele misli lepe.

Po trati zadnje sence
še bežijo,
stopinje zadnje v gorju
se gubijo -
kam?

Da žočiš luči nebi bilo,
ko blaženo gorijo druge,
ko nisi senca lahne tupe
pala ni na nje---

Odprni mizo mrak, negnano,
in pridi
dobro, belo vse zamano---

Listrica uredništva.

Vsak dijaški list bije hud boj za obstanek. Temu pariso krive ravnare, tenveč dijaki sami. Manjka one gonilne sile, ki jo imenujemo borbenost. Doktor smo čutili nad seboj pritisk, smo združili vse mlade moči, da se pa ubranimo. Članes pa ni več in naše odporne sile so se začele krčiti. Močerho visokepa zublja, ki naj preseka tizino, da nas čez nekaj trenzolkov zaopne je večja noc. Čve! cšliren naj bo ta plamen, da bo trajno opreval naša srca.....

Dobijo se ljudje, ki zahtevajo od dijaškega lista umetniške dovršenosti. Vsem tem upravičenim in neopracenim recenzentom bi priporočil da se ravedajo, da je treba vsakemu uspehu dolge tarvojnje dobe. Postavili smo si načelo: Dijaški list - dijakom! Zato naj bo ta list toden odsev našega notranjega življenja.

Torej tovariši, podpirajte nas v našem strenzlenju s tem, da se zanimate za naš pokret. Čvaj vam ne bo prevelika vsaka najmanjša materijelna žrtev. Ohranite si te drobne pisane zvezke za spomin na najlepša leta svojega življenja, kot dokaz, da naša mladostna doba ni šla brez trajnih spominov mimo nas.

Urednik

Primorska proslava.

Sne 1. xii. 1924. se je vršila na realki Primorska proslava, katero smo za predlop g. ravnatelja združili s proslavo našega življenja.

Bila je to vsakem ožiru dobro uspela manifestacija mladih str. Od sodelujočih je pred vsem omeniti članse literarnega krožka, ki so se v častnem številu oddaljili svoji nalopi.

Olojstrsko nam je oživil v svojem povoru tov. Petre spomin na naše zaslužnje brate in njih trpljenje v dneih narodne odvirnosti. Tovarišica Obereipnerjevo je odlikovala glasti dovršena rutina in globoko umevanje, tako, da je bila res vsaka njena beseda - molitev. Švrtsten napredok sta pokazala tovariša Percep in Kovič. Polna sile je bila "Pesem treditistov" podana po tov. Ermarzu g. močnim občutjem in dobro plasovno tehniko.

Urednik.

g uredništva:

Vsi sprejeti proizvodi, ki radi pomzankanja prostora niso prišli v to številko, so določeni za prihodnjo. Opozorjam pa vse sofrudnike, da mi prinesejo v nazkrajšem času bodoče gradivo trnje številke.

V prvi številki številki je prišel v sled pomote naslov "Spoznata sem življenje", kar naj nam tovarišica Obereipnerjeva bita pohotno oprost.

Ljebina.

1. Nada Obereigner..... svet, najmlajši se pozdravljajo
2. B. Kramaršič..... Odkod?
3. F. knez..... Jutranji plameni.
4. M. Velen..... da obisku.
5. M. Velen..... Včasih.
6. F. knez..... Želi oblaki čez nebo.
7. F. kovič..... On..
8. Pj..... Prva kaplja.
9. F. kovič..... Pridi!
10. Jovo..... Lepa noč.
11. Sp..... Moderni svet.
12. Nada Obereigner..... V poznem popoldnevu - rožni gaj.
13. F. knez..... krizanteme.
14. F. kovič..... Videl sem te.
15. M. Velen..... Ob vodi
16. F. kovič..... Prihajte ljudi...
17. M. Velen..... kako so bele misli tepe.
18. Urednik..... Pistrica uredništva
19. Urednik..... Primorska proslava.

Izdaja literarni krožek Ivan Cankar
XII. podt. T. S. na realki v Ljubljani.

Urednik..... P. Ravnikar.
Odp. urednik... F. Petre.

Risal in pisal: S. Penzov.